

PÄLKÄNEEN KUNTA

Tarkastuslautakunta

8.5.2017

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2016

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ, ARVIOINTIMENETTELY JA KOKOONPANO

Pälkäneen kunnanvaltuusto on kuntalain mukaisesti asettanut tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla kunnanvaltuutettuja. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Arvioinnin perustana ovat olleet talousarvioissa kunnanvaltuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Tarkastuslautakunta on perehtynyt toimielinten päätöksiin. Lautakunnan kuultavana on ollut eri tehtäväalueiden johtavia viranhaltijoita. Lisäksi tarkastuslautakunta on kuullut vastuunalaista tilintarkastajaa.

Tilikautena 2016 tarkastuslautakunnassa ovat toimineet:

Jäsen

Klasila Ville, puheenjohtaja

Ahola Jyrki, varapuheenjohtaja

Aho Erkki

Aho Maria

Lindfors Jukka

Pohjola Virpi

Saario Laila

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut johdon sihteeri Päivi Nieminen

Tilintarkastusyhteisöksi kunnanvaltuusto on valinnut vuosille 2015-2016 PwC Julkistarkastus Oy:n, jonka päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHTT Mikko Luoma.

Tarkastuslautakunnan jäsenet Virpi Pohjola ja Jukka Lindfors eivät ole osallistuneet esteellisinä teknisen lautakunnan toiminnan arvioimiseen. Erkki Aho, Maria Aho ja Jukka Lindfors eivät ole esteellisinä osallistuneet Pälkäneen Asuntotuotanto Oy:n toiminnan arvioimiseen. Jukka Lindfors ja Virpi Pohjola eivät ole esteellisinä osallistuneet Pälkäneen Valokuitu Oy:n toiminnan arvioimiseen. Jukka Lindfors ei ole esteellisenä osallistunut Pälkäneen Aluelämpö Oy:n toiminnan arvioimiseen.

TALOUDELLISTEN JA TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Vuoden 2016 alkuperäisen talousarvion toimintakulut ovat 47 826 974 euroa. Vuoden aikana hyväksyttiin yhteensä 20 000 euron lisämäärärahat. Tilinpäätöksessä toimintakulujen toteutuma 46 910 964 euroa, mikä alittaa muutetun talousarvion 936 010 eurolla.

Vuoden 2016 talousarvion toimintatuotot ovat 9 866 328 euroa. Tilinpäätöksessä toimintatuottojen toteutuma 9 046 968 euroa, mikä alittaa talousarvion 713 360 eurolla.

Vuoden 2016 verotulot ylittivät talousarvion 750 018 eurolla. Kunnallisverotulot ylittivät talousarvion 559 242 eurolla ja kiinteistöverotulot alittivat talousarvion 7 395 eurolla. Osuus yhteisöverotuotosta ylitti talousarvion 198 172 eurolla.

Vuoden 2016 valtionosuudet ylittivät talousarvion 43 419 eurolla. Vuosikate on alkuperäisen talousarvion mukaan 1 281 660 euroa. Talousarvio-muutosten jälkeen vuosikate on 1 155 660 euroa. Tilinpäätöksessä vuosikate on 2 245 786 euroa. Vuosikatearvio ylitettiin selkeästi.

Poistojen, poistoeron vähennyksen ja varausten vähennyksen jälkeen tilikausi muodostui 291 825 euroa ylijäämäiseksi.

TOIMINNAN RAHOITUS

Kunnan maksuvalmiuteen vaikutti vuosikatteen 1,09 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempi toteutuma. Kunnan rahavarat tilikauden alussa oli 1,97 miljoonaa euroa ja tilikauden lopussa 1,89 miljoonaa euroa. Rahavarat pienivät tilikauden aikana noin 87 tuhatta euroa. Kunnan lainakanta pieneni vuoden 2016 aikana 0,7 miljoonaa euroa. Lainakanta vuoden 2016 lopussa oli 4 482 000 euroa, mikä on 675 euroa/asukas.

INVESTOINNIT

Vuoden 2016 alkuperäisen talousarvion mukaan investointimenoihin oli varattu 4 015 500 euron määräraha. Vuoden aikana hyväksyttiin 843 640 euron lisäys määrärahoihin. Tilinpäätöksessä investointimenojen toteutuma oli 2 568 393 euroa, mikä on 52,9 prosenttia määrärahoista.

Investointituloihin oli varattu talousarviossa 205 000 euroa. Tilinpäätöksessä investointitulojen toteutuma oli 61 472 euroa toteutumisasteen ollessa 30,7 %.

HENKILÖSTÖ

Vuoden 2016 lopussa kunnan palveluksessa oli 272 henkilöä. Lisäksi työllistettyjä oli 13 henkilöä. Kunnan palveluksessa vastaavasti vuoden 2015 lopussa oli 259 henkilöä ja työllistettyjä 11 henkilöä.

TOIMIELIMET

Toimielinten on pysyttävä talousarviossa tai pyydettävä kunnanvaltuustolta ylityslupa. Seuraavassa taulukossa näkyy kuinka eri toimielinten menot ja tulot ovat toteutuneet.

Yhteenvedo käyttötalouden ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Määrärahat, 1000 euroa					Tuloarvio, 1000 euroa					Netto
	Alkup. Talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Alkup. Talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama
Tarkastuslautakunta											
Tarkastustoimi	15	0	15	16	-1	0	0	0	0	0	-1
Kunnanhallitus											
Yleishallinto	3064	0	3064	2740	324	1671	0	1671	1515	-151	169
Kehittämispalvelut	385	0	385	302	83	106	-106	0	5	5	88
Perusturvapalvelut											
Sosiaalipalvelut	9289	0	9289	9707	-418	265	0	265	209	-56	-474
Terveyspalvelut	14464	0	14464	14062	402	0	0	0	0	0	402
Sivistyslautakunta											
Koulutus- ja kirjastop.	13035	0	13035	12977	58	743	0	743	776	34	92
Vapaa-aikalautakunta											
Vapaa-aikapalvelut	721	20	741	638	103	115	0	115	138	23	126
Tekninen lautakunta											
Tekniset palvelut	3345	0	3345	3367	-22	3645	0	3645	3439	-206	-228
Vesihuoltolaitos	822	0	822	954	-132	913	0	913	973	60	-72
Ruokah. ja siiv.palv.	2258	0	2258	2016	242	2324	0	2324	2140	-184	58
Rakennuslautakunta											
Rakennusvalvonta	185	0	185	160	25	80	0	80	96	16	41
Ympäristölautakunta											
Ympäristönsuojelu	244	0	244	238	6	5	0	5	20	15	22
Yhteensä	47827	20	47847	47176	671	9866	-106	9760	9312	-448	223

Vuoden 2016 aikana lisämäärärahoja myönnettiin kehittämispalveluille ja vapaa-aikapalveluille. Tarkastustoimi ylitti määrärahat tuhannella eurolla. Sosiaalipalvelut ylitti määrärahat 474 tuhannella eurolla ja tekniset palvelut 228 tuhannella eurolla sekä vesilaitos 72 tuhannella eurolla. Määrärahat ylittäneet toimielimet ovat kaikki hakeneet ylitysluvan. Muut toimielimet ovat pysyneet talousarvioissaan.

Tilinpäätöksessä on selkeästi esitetty eri toimielinten toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen.

Lautakunta haastatteli viranhaltijoita sekä seurasi talouden tasapainotusohjelman toteutumista. Lautakunnalle ei ilmennyt sellaisia seikkoja, jotka olisivat vaatineet erityistä tarkastelua.

KUNTAKONSERNI

Kunnan yhdisteltyyn konsernitilinpäätökseen kuuluvat kunnan tytäryhtiöt Pälkäneen Asuntotuotanto Oy, Pälkäneen Aluelämpö Oy ja Pälkäneen Valokuitu Oy. Lisäksi yhdisteltyyn konsernitilinpäätökseen sisältyvät osuudet kuntayhtymistä ja kaksi osakkuusyhteisöä. Konsernitilinpäätös muodostuu suurimmilta osiltaan peruskunnan tilinpäätöksestä.

Konsernitilinpäätös on 351 000 euroa ylijäämäinen. Konsernin velat tilikauden päättyessä olivat 11 617 000 euroa, mikä tekee 1 751 euroa/asukas.

TALOUDEN TASAPAINOTTAMISOHJELMAN SEURANTA

Kunnanvaltuusto on käsitellyt ja hyväksynyt 7.11.2013 kaikkia osastoja koskevan talouden tasapainottamisohjelman. Tasapainottamisohjelman seuranta on annettu tarkastuslautakunnan tehtäväksi. Tarkastuslautakunta on aktiivisesti seurannut ohjelman toteutumista.

Tasapainottamistoimet ovat pääasiassa toteutuneet ohjelman mukaisesti. Tasapainotustoimet eivät ole kaikilta osin toteutuneet, mutta poikkeamat ovat kuitenkin hyvin pieniä.

MUUT HAVAINNOT

Kiinteistöjen energian kulutukseen tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Tarkastuslautakunta mielestä kunnan kiinteistöille tulisi tehdä energiaselvitys lämmityksen ja käyttösähkön osalta. Tarkastuslautakunnan havaintojen perusteella kunnan kiinteistöjen energian kulutukseen panostamisesta voisi tulla merkittäviä säästöjä.

Vesilaitos korotti vesi- ja jätevesitaksoja vuoden 2016 vuoden lopussa. Vuoden 2016 tilinpäätös on vesihuoltolaitoksen osalta 604 553 euroa alijäämäinen. Taseeseen kertynyt alijäämä vuoden 2016 tilinpäätöksessä on 2,4 miljoonaa euroa, mikä on vesilaitoksen toimintaan nähden huomattavan suuri.

Tarkastuslautakunta on edelleen huolissaan infrastruktuurin tilasta. Kunnan tulisi merkittävästi lisätä panostusta huonokuntoisen infrastruktuurin uusimiseen lähinnä tieverkon osalta.

Pälkäneellä 8.5.2017

PÄLKÄNEEN TARKASTUSLAUTAKUNTA

Ville Klasila, puheenjohtaja

Jyrki Ahola, varapuheenjohtaja

Erkki Aho

Maria Aho

Jukka Lindfors

Virpi Pohjola

Laila Saario